

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Sžsk/119/2018
Identifikačné číslo spisu: 7017201048
Dátum vydania rozhodnutia: 29.01.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:7017201048.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Judity Kokolevskej a JUDr. Sone Langovej v právnej veci žalobcu: M. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XX, G., proti žalovanému: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, so sídlom Špitálska 8, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného z 21. septembra 2017 č. UPS/US1/SSVOPHNSSD/SOC/2017/11012-0004 KmZ, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo dňa 11. mája 2018, sp. zn. 1Sa/48/2017 takto

rozhodol:

- I. Návrh na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti zamietá.
- II. Kasačnú sťažnosť žalobcu zamietá.
- III. Účastníkom právo na náhradu trov kasačného konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Rozsudkom sp. zn. 1Sa/48/2017 z 11.05.2018 krajský súd v Košiciach zamietol žalobu o preskúmanie rozhodnutia žalovaného č. UPS/US1/SSVOPHNSSD/SOC/2017/11012-0004 KmZ zo dňa 21.09.2017 (ďalej aj „preskúmané rozhodnutie“). Žalovaný preskúmaným rozhodnutím z 21.09.2017 zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil prvostupňové rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice č. KE1/OHNNVaŠSD/HNNVKE1, IV/SOC/2017/116113-13 z 13.07.2017, ktorým bola žalobcovi znížená pomoc v hmotnej núdzi na sumu 61,60 eur mesačne od 01.07.2017.

2. Krajský súd vo svojom rozsudku uviedol, že posudzovanie nepriaznivého zdravotného stavu je odbornou medicínskou otázkou, aj rozhodnutie súdu závisí predovšetkým na odbornom lekárskom posúdení nepriaznivého zdravotného stavu posudkovými lekármi prvostupňového a druhostupňového správneho orgánu. Súd si preto nemôže urobiť o tejto odbornej otázke vlastný úsudok. Posúdenie nepriaznivého zdravotného stavu, ktorý spĺňa požiadavku úplnosti, celistvosti a presvedčivosti, a ktorý sa vysporiada so všetkým rozhodujúcimi skutočnosťami, býva spravidla rozhodujúcim dôkazom pre posúdenie správnosti a zákonnosti preskúmaného rozhodnutia. Prvostupňový správny orgán aj druhostupňový správny orgán vychádzali z dostatočne zisteného skutkového stavu ku dňu 21.09.2017 a

zo správneho právneho posúdenia veci a pri vydávaní svojich rozhodnutí postupovali v súlade s platnými právnymi predpismi SR, ktorými sú štátne orgány viazané a postupovali v ich medziach. Námiety žalobcu uvedené v jeho podaniach doručených súdu 19.04.2018, ktorými spochybňuje otázku posúdenia trvania nepriaznivého zdravotného stavu u žalobcu na účely poskytovania ochranného príspevku, považoval krajský súd za nedôvodné, pretože vyjadrujú žalobcove subjektívne pocity, ktoré v porovnaní s objektívnymi stanoviskami posudkových lekárov postrádajú odborné vedomosti potrebné pre kvalifikované posúdenie zdravotného stavu u žalobcu v otázke, či nepriaznivý zdravotný stav žalobcu bude trvať ďalej bez prerušenia aj po uplynutí troch kalendárnych mesiacov z dôvodu jeho strelného poranenia.

3. Proti uvedenému rozsudku krajského súdu podal žalovaný včasnú kasačnú sťažnosť, v ktorej uviedol, že posudkový lekár len zauvažoval o tom, že prebehla dostatočne dlhá doba liečby (4 mesiace) celkom určite bez toho, aby videl všetky lekárske správy k liečbe všetkých poranení žalobcu. Uviedol, že jeho zlý zdravotný stav trvá aj naďalej, pokračuje v liečbe ruptúry tepny a je objednaný na kontrolu v ambulancii cievnej chirurgie a liečba bude ešte doplnená USG vyšetrením spádovým angiológom. Ide o komplikovanú triestivú zlomeninu pišťaly v kombinácii s ruptúrou tepny a v kombinácii s ďalšími poraneniami nervov, svalov a kolenného kĺbu, poranenia ktoré sú spojené s celkovou necitlivosťou časti nohy pod kolenom. Celkovo ide o osem diagnóz uvedených v prepúšťacích správach. Uviedol, že jeho zdravotný stav na účely poskytnutia ochranného príspevku trvá. Poukázal na svoje náklady na lieky a vitamíny, či presuny do zdravotníckych zariadení. Uviedol, že musí pravidelne rehabilitovať, aby došlo k odstráneniu čiastočnej nefunkčnosti ľavej nohy, ktorá mu bráni a v budúcnosti bude brániť v riadnej chôdzi; preto doba liečby štyri mesiace nie je dostatočná. Skutkový stav považoval za nedostatočne zistený. Dodal, že liečenie trvá a bude trvať aj naďalej. Namietal objektívnosť stanovísk posudkových lekárov, ktorých posudková činnosť spadá pod kompetenciu žalovaného. Zároveň žiadal kasačnej sťažnosti priznať odkladný účinok z dôvodu, že právnymi následkami rozsudku krajského súdu mu hrozí závažná ujma.

4. Žalovaný považoval rozsudok krajského súdu za vecne správny a žiadal kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú zamietnuť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 11 písm. g/ zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok - ďalej len „S. s. p.“), bez nariadenia pojednávania (§ 455 S. s. p.), preskúmal kasačnú sťažnosť a dospel k záveru, že nie je dôvodná a je potrebné ju zamietnuť (§ 461 S. s. p.).

6. Žalobca v kasačnej sťažnosti požiadal o priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti. Správny súdny poriadok predpokladá právoplatnosť rozhodnutia krajského súdu so všetkými s tým súvisiacimi dôsledkami a priznanie odkladného účinku podanej kasačnej sťažnosti pripúšťa len vo výnimočných prípadoch, a to vtedy, ak by právnymi následkami napadnutého rozhodnutia krajského súdu hrozila závažná ujma. Zároveň priznanie odkladného účinku nemôže byť v rozpore s verejným záujmom. Rozhodnutie správneho súdu o priznaní odkladného účinku kasačnej sťažnosti má výnimočný charakter, ktorý spočíva v tom, že takýmto rozhodnutím sa odsúvajú garantované účinky právoplatného rozhodnutia krajského súdu. Z tohto dôvodu je nutné k takému rozhodnutiu pristupovať skôr reštriktívne. V prejednávanej veci kasačný súd nevidel dôvod na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti, keďže nevzhladol takú hroziacu závažnú ujmu, aby bolo dôvodné prelomiť zákonom predpokladané účinky rozhodnutia krajského súdu. Zároveň je nutné uviesť, že žalobca by ani priznaním odkladného účinku kasačnej sťažnosti nedosiahol pre seba priaznivejšiu situáciu, nakoľko krajský súd jeho žalobu zamietol a odložením vykonateľnosti rozsudku krajského súdu by žalobca nedosiahol aj odloženie vykonateľnosti rozhodnutia správneho orgánu, ktorým bola znížená dávka v hmotnej núdzi.

7. Kasačný súd po preskúmaní návrhu sťažovateľa - žalobcu dospel k záveru, že v konaní o kasačnej sťažnosti neboli splnené podmienky ustanovené v § 447 ods. 1 S. s. p. pre priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti. Návrh sťažovateľa preto zamietol.

8. Žalobcovi bola od 01.04.2017 zvýšená pomoc v hmotnej núdzi na sumu 96,30 eur mesačne, ktorá

pozostávala z dávky v hmotnej núdzi v sume 61,60 eur a z ochranného príspevku v sume 34,69 eur. Preskúmaným rozhodnutím žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil prvostupňové rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice č. KE1/OHNNVáŠSD/HNNVKE1, IV/SOC/2017/116113-13 z 13.07.2017, ktorým bola žalobcovi znížená pomoc v hmotnej núdzi na sumu 61,60 eur mesačne od 01.07.2017. Správny orgán svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že posudkový lekár nepotvrdil trvanie nároku na ochranný príspevok aj po uplynutí troch mesiacov trvania pracovnej neschopnosti príjemcu v hmotnej núdzi. Keďže došlo k zmene skutočností rozhodujúcich na nárok na pomoc v hmotnej núdzi (po troch mesiacoch poberania ochranného príspevku), pomoc v hmotnej núdzi znížil na sumu 61,60 eur.

9. Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov ochranný príspevok je určený na zabezpečenie osobných výdavkov člena domácnosti, ktorý nemá možnosť zabezpečiť si príjem alebo zvýšiť si príjem vlastnou prácou.

10. Podľa § 7 ods. 2 písm. h) zákona č. 417/2013 Z. z. v znení účinnom do 31.03.2019 možnosť zabezpečiť si príjem alebo zvýšiť si príjem vlastnou prácou sa neskúma, ak ide o fyzickú osobu, ktorá má nepriaznivý zdravotný stav, za ktorý sa na účely tohto zákona považuje choroba, úraz alebo karanténne opatrenie, pre ktoré je fyzická osoba uznaná ošetrovateľom lekárom za dočasne práceneschopného na viac ako 30 po sebe nasledujúcich dní.

11. Podľa § 11 ods. 4 zákona č. 417/2013 Z. z. v znení účinnom do 31.03.2019, ak nepriaznivý zdravotný stav podľa § 7 ods. 2 písm. h) trvá bez prerušenia dlhšie ako 3 po sebe nasledujúce mesiace, nárok na ochranný príspevok zaniká posledným dňom kalendárneho mesiaca, v ktorom uplynuli 3 mesiace, počas ktorých nepriaznivý zdravotný stav trval. Ak pred uplynutím 3 mesiacov posudkový lekár potvrdí, že nepriaznivý zdravotný stav bude trvať ďalej bez prerušenia aj po uplynutí 3 kalendárnych mesiacov, ochranný príspevok patrí najviac počas 12 kalendárnych mesiacov trvania nepriaznivého zdravotného stavu. Po uplynutí tejto doby nárok na ochranný príspevok zaniká. Nárok na ochranný príspevok zaniká aj vtedy, ak nepriaznivý zdravotný stav trvá v priebehu 2 kalendárnych rokov spolu 12 kalendárnych mesiacov.

12. Z vyššie citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že ochranný príspevok je určený na zabezpečenie osobných výdavkov člena domácnosti, ktorý nemá možnosť zabezpečiť si príjem alebo zvýšiť si príjem vlastnou prácou. Ustanovenie § 11 ods. 4 zákona o pomoci v hmotnej núdzi však vymedzuje aj zánik nároku na príspevok, ku ktorému dôjde posledným dňom kalendárneho mesiaca, v ktorom uplynuli tri mesiace počas ktorých nepriaznivý zdravotný stav trval. Výnimku tvorí situácia, keď posudkový lekár správneho orgánu potvrdí, že nepriaznivý zdravotný stav bude trvať ďalej bez prerušenia aj po uplynutí 3 kalendárnych mesiacov. Patrí však najviac za 12 kalendárnych mesiacov trvania nepriaznivého zdravotného stavu

13. Nárok na ochranný príspevok v zásade trvá tri mesiace. Po uplynutí tejto doby ho možno poskytnúť len v prípade, že posudkový lekár potvrdí, že nepriaznivý zdravotný stav bude trvať aj po uplynutí troch mesiacov, najdlhšie však na dvanásť mesiacov.

14. Kasačný súd nevyklučuje, že by zdravotné ťažkosti alebo následky na zdraví žalobcu boli dlhodobého či trvalého charakteru, avšak ochranný príspevok nie je právnym inštitútom, ktorým by sa dlhodobého hľadiska riešila situácia osôb, ktorým dlhodobo trvajúce alebo opakujúce sa ochorenie znižuje schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť. Takýmto inštitútom je invalidný dôchodok.

15. Kasačný súd sa stotožnil s odôvodnením rozsudku krajským súdom, keď uviedol, že posudzovanie nepriaznivého zdravotného stavu je odbornou medicínskou otázkou a rozhodnutie súdu závisí predovšetkým na odbornom lekárskom posúdení nepriaznivého zdravotného stavu posudkovými lekármi správneho orgánu.

16. Sťažovateľ namietal závery bližšie neoznačených prepúšťacích. Prepúšťacie správy zo dňa

27.03.2017 a 28.04.2017, založené v administratívnom spise, mal posudkový lekár žalovaného k dispozícii. V tomto prípade posudkový lekár vyhodnotil, že nepriaznivý zdravotný stav na účely ochranného príspevku po uplynutí troch mesiacov netrval, čo odôvodnil tým, že rany po strelnom poranení sú zhojené a čakanie na angiologické vyšetrenie nie je dôvodom na trvanie práceneschopnosti. Aj kasačný súd mal preukázané, že správne orgány dôsledne, rešpektujúc platné právne predpisy, preskúmali všetky listinné dôkazy a na základe presného a úplného zistenia skutkového stavu veci skutkový stav náležite objasnili a správne aplikovali príslušné ustanovenia zákona č. 417/2013 Z. z., keď vychádzali z dostatočne zisteného skutkového stavu.

17. Keďže žalobca ako sťažovateľ v podanej kasačnej sťažnosti neuviedol žiadne námietky spôsobilé spochybniť vecnú správnosť rozhodnutia krajského súdu, kasačný súd zamietol kasačnú sťažnosť žalobcu podľa § 461 S. s. p. ako nedôvodnú.

18. O trovách kasačného konania rozhodol kasačný súd podľa § 167 ods. 1 a § 168 v spojení s § 467 ods. 1 S. s. p. a nepriznal účastníkom náhradu trov tohto konania, keďže žalobca v tomto konaní nebol úspešný a žalovanému právo na náhradu trov v konaní pred správnymi súdmi zásadne neprináleží.

19. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný riadny opravný prostriedok.